

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA NGHỆ THUẬT
*****

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP CỬ NHÂN VĂN HÓA
Chuyên ngành: Quản lý Văn hóa

Đề tài:

**CÔNG TÁC QUẢN LÝ Ở KHU DI TÍCH NGÃ BA
ĐỒNG LỘC, XÃ ĐỒNG LỘC, HUYỆN CAN LỘC,
TỈNH HÀ TĨNH**

Giảng viên hướng dẫn : Trần Thị Thu Nhung
Sinh viên thực hiện : Phan Thị Phương Chi
Lớp :

HÀ NỘI – 2011

MỤC LỤC

Lời cảm ơn	
1. Lí do chọn đề tài.....	6
2. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	7
3. Mục đích nghiên cứu	7
4. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên	8
5. Phương pháp nghiên cứu.....	8
6. Đóng góp của đề tài.....	8
7. Bố cục đề tài.....	8
Chương I: Cơ sở khoa học về công tác quản lí di tích lịch sử văn hóa	9
1.1. Một số khái niệm.....	9
1.1.1. Văn hóa.....	9
1.1.2. Quản lý, Quản lý di tích lịch sử văn hóa.....	11
1.1.3. Di tích lịch sử văn hóa	16
1.2. Một số quan điểm, đường lối của Đảng và Nhà nước về bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa	16
Chương II: Công tác quản lý tại khu di tích Ngã ba Đồng Lộc.....	20
2.1. Khái quát về huyện Can Lộc.....	20
2.1.1. Vị trí địa lí, dân cư.....	20
2.1.2. Đời sống kinh tế.....	22
2.1.3 Văn hóa xã hội.....	26
2.2. Khu di tích Ngã Ba Đồng Lộc.....	29
2.2.1. Lịch sử hình thành khu di tích.....	29
2.2.2. Chiến công của quân và dân ta ở Ngã Ba Đồng Lộc.....	32
2.2.3. Sự tích huyền thoại về 10 cô gái Đồng Lộc.....	35
2.2.4. Các giá trị của khu di tích.....	43

2.3. Quá trình bảo tồn, tôn tạo khu di tích.....	44
2.3.1. Quá trình nghiên cứu lập hồ sơ di tích.....	44
2.3.2. Các hoạt động tu bổ, tôn tạo di tích.....	45
2.3.3. Các hạng mục di tích cần được bảo vệ.....	48
2.4. Công tác quản lý và phát huy giá trị ở khu di tích Ngã ba Đồng Lộc	51
2.4.1. Công tác tổ chức bộ máy quản lý.....	51
2.4.2. Quy hoạch phương án bảo tồn, tôn tạo.....	55
2.4.3. Hoạt động quản lý để phát huy giá trị khu di tích.....	56
Chương III: Một số ý kiến đóng góp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý tại khu di tích Ngã ba Đồng Lộc.....	61
3.1. Đánh giá thực trạng công tác quản lý tại khu di tích.....	61
3.1.1. Ưu điểm.....	61
3.1.2. Hạn chế.....	62
3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý di tích	64
KẾT LUẬN	70
TÀI LIỆU THAM KHẢO	71
PHỤ LỤC	72

Mở đầu

1. Lý do chọn đề tài

Hà Tĩnh là một vùng quê nằm trên dải đất miền Trung tuy thiên nhiên không mấy ưu đãi, nhưng Hà Tĩnh thường được coi là nơi "địa linh nhân kiệt". Trong khó khăn gian khổ, con người đã vươn lên tạo dựng được một đời sống tinh thần phong phú, để lại cho muôn đời sau những giá trị văn hoá to lớn và tên tuổi của các bậc danh nhân tiêu biểu. Nhiều làng quê ở Hà Tĩnh nổi tiếng văn chương, khoa bảng và cũng rất đỗi anh hùng. Tất cả những truyền thống văn hoá đó sẽ mãi là di sản quý báu cần được lưu giữ và phát huy. Núi Hồng Lĩnh với 99 ngọn cùng sông Ngàn Phố, sông Ngàn Sâu và sông La... đã trở thành nguồn cảm hứng cho các thể hệ thi nhân, nhạc sĩ và cũng là cái nền làm nên giai điệu dân ca sâu lắng.

Đến với mảnh đất này chúng ta không thể không nhắc đến các di tích lịch sử văn hóa nổi tiếng. Nơi đó đã ghi dấu chân của biết bao sự tích cũng như các chiến công lịch sử. Trong đó khu di tích Ngã ba Đồng Lộc là một minh chứng cho lịch sử ấy. Nếu ai đã một lần đặt chân lên mảnh đất được mệnh danh là “Tọa độ chết” năm xưa đó thì sẽ không bao giờ quên được những câu chuyện thấm đầy nước mắt về tội ác của kẻ thù xâm lược và không khỏi cảm phục bởi những tấm gương anh hùng quả cảm đứng lên trong “lửa đạn” để cống hiến cho Tổ quốc. Họ là hàng ngàn nam nữ TNXP đã ngã xuống để cho màu xanh của ngày hôm nay.

Chiến tranh đã lùi vào quá khứ, “túi bom” Đồng Lộc ngày xưa sau hơn 40 năm đổi thay bây giờ đã trở thành mảnh đất đầy màu xanh của sự sống, màu xanh của tuổi trẻ. Những ngày tháng 7 trời Hà Tĩnh nắng như đổ lửa. Không còn con đường đất đỏ nữa, đường Hồ Chí Minh huyền thoại bây giờ rộng thênh và đẹp đến không ngờ. Hình ảnh một cây cột biểu tượng với phù điêu ba mặt ghi hình

vành tay lái ô tô giữa bông lúa và vòng hoa chiến thắng, khẩu súng trường, cây cuốc chim in trên nền trời xanh ngắt hiện ra. Ngã ba Đồng Lộc! Một địa danh anh hùng luôn lay động hàng triệu trái tim con người mỗi khi nhắc đến. Ngã ba Đồng Lộc, nơi có 10 cô gái trinh trắng đã anh dũng ngã xuống để cho những đoàn quân từ hậu phương nối liền với tiền tuyến.

Du khách khắp bốn phương trời đều về đây để xin một lần tưởng nhớ, hiểu lịch sử oai hùng ấy và dâng những vòng hoa cúc trắng lên bia mộ các chị, các anh, những vị anh hùng của đất nước. Để có được như ngày hôm nay là nhờ vào bàn tay khối óc của con người trên mảnh đất huyền thoại ấy.

Đồng thời, nhờ sự quan tâm của Đảng và Nhà nước ta trong những năm qua đã chú trọng xây dựng đội ngũ quản lý văn hóa để góp phần trong công tác quản lý, bảo tồn, xây mới và phát huy các giá trị của khu di tích Ngã ba Đồng Lộc. Nó không chỉ góp phần giữ nét cổ kính, linh thiêng như nó vốn có mà còn tạo ra nét hấp dẫn du khách mỗi lần đến thăm nơi đây. Xuất phát từ thực tế quản lý khu di tích Ngã ba Đồng Lộc trong thời gian qua Sở văn hóa thông tin tỉnh Hà Tĩnh cũng như Ban quản lý đã có nhiều cố gắng trong công tác quản lý, tổ chức các hoạt động văn hóa để thể hiện tầm quan trọng của di tích ở địa phương và quốc gia về văn hóa đất nước. Tuy nhiên bên cạnh những thành tích đạt được vẫn còn một số vấn đề cần được tiếp tục nghiên cứu và giải quyết về cơ chế quản lý trên một số phương diện: bộ máy quản lý, giải quyết mối quan hệ kinh tế với văn hóa, văn hóa với kinh tế dịch vụ và du lịch.

Là người con được sinh ra và lớn lên tại mảnh đất Hà Tĩnh tôi muốn đóng góp một phần nhỏ bé của mình cho quê hương nên tôi đã chọn đề tài: “Công tác quản lý ở khu di tích Ngã Ba Đồng Lộc” tại xã Đồng Lộc huyện Can Lộc, tỉnh Hà Tĩnh” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp.

2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Thông qua việc tìm hiểu thực trạng công tác quản lý tại di tích Ngã ba Đồng Lộc người viết xin đưa ra một số ý kiến đóng góp nhằm hoàn thiện và nâng cao hiệu quả công tác quản lý khu di tích.

3. Mục đích nghiên cứu

Nhằm góp phần vào việc bảo vệ, giữ gìn và phát huy giá trị của khu di tích lịch sử văn hóa của quốc gia.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đề tài đề cập đến công tác quản lý tại khu di tích Ngã Ba Đồng Lộc tập trung làm sáng tỏ được việc quản lý di tích với nhiều vấn đề phức hợp và hàm chứa nhiều lĩnh vực. Thực trạng quản lý trong những năm gần đây của ban quản lý.

5. Phương pháp nghiên cứu

Để hoàn thành bài viết tôi đã sử dụng các phương pháp sau:

- Tổng hợp phân tích tư liệu
- Điên dã thực địa
- Phương pháp liên ngành của quản lý văn hóa

6. Đóng góp của đề tài

Đề tài có thể làm tư liệu giúp ban quản lý di tích Ngã ba Đồng Lộc sử dụng làm tư liệu để từ đó có thể áp dụng một số phương pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý tại đây.

7. Bố cục của đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận đề tài gồm 3 chương:

Chương I: Cơ sở khoa học về công tác quản lý di tích lịch sử văn hóa

Chương II: Thực trạng công tác quản lý tại khu di tích Ngã Ba Đồng Lộc

Chương III: Một số ý kiến đóng góp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý tại khu di tích Ngã Ba Đồng Lộc

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hóa thông tin, (2001), Quyết định số 1706/2001/ QĐ-BVHTT phê duyệt quy hoạch tổng thể bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh năm 2020.
2. Hoàng Sơn Cường, (1998), Lược sử quản lí văn hóa ở Việt Nam, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội
3. Nguyễn Lương Dân và nhóm tác giả (2004), Lịch sử Đảng bộ huyện Can Lộc, Nxb Đà Nẵng
4. Phan Duy Đường và nhóm tác giả (2005), Can Lộc một vùng địa linh nhân kiệt, Nxb Chính trị Quốc gia.
5. Võ Hồng Huy, Thái Kim Đình, Chương Thâu (1999), Địa chí Can Lộc, Huyện Ủy UBND huyện Can Lộc.
6. Nguyễn Ngọc Phú (2007), Khu di tích Ngã ba Đồng Lộc, Nxb Quân đội nhân dân
7. Pháp lệnh bảo vệ và sử dụng di tích lịch sử văn hóa và danh lam thắng cảnh.
8. Luật Di sản văn hóa được Quốc hội khóa X thông qua ngày 29 tháng 6 năm 2001
9. Nguyễn Trọng Tạo (2008), Con đường của những vì sao (Trường ca Đồng Lộc)
10. Nghiêm Văn Tân, truyện ký Mười cô gái Ngã ba Đồng Lộc, Nxb Phụ nữ